

คำแปล
หลักการเกี่ยวกับสถานะของหน่วยงานระดับชาติ^[1]
โดยนางณัฏฐณิชา เลอฟลิเบรต^[2]

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ

1. ให้หน่วยงานระดับชาติ^[3] มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
2. ให้หน่วยงานระดับชาติมีอำนาจอย่ากังวลเท่าที่จะเป็นไปได้ตามที่บัญญัติไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่กำหนดองค์ประกอบและขอบเขตอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานระดับชาติ
3. ให้หน่วยงานระดับชาติมีบรรดาความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้
 - (อ) เสนอความเห็น คำแนะนำ ข้อเสนอ และรายงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐบาล รัฐสภา และหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจ บนพื้นฐานของการให้คำแนะนำ ไม่ว่าตามคำร้องขอของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือตามผลการพิจารณาของหน่วยงานระดับชาติที่ต้องสามารถดำเนินการได้เองโดยไม่ต้องอาศัยองค์กรอื่น และหน่วยงานระดับชาติมีอำนาจตัดสินใจที่จะเผยแพร่บรรดาความเห็น คำแนะนำ ข้อเสนอ และรายงานเหล่านั้นได้ และหน่วยงานระดับชาติต้องมีอำนาจในการนี้ดังต่อไปนี้ด้วย
 - (i) กรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองใด ๆ รวมถึงบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับองค์การตุลาการที่มุ่งรักษาและให้ความคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยหน่วยงานระดับชาติต้องพิจารณาบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองใดที่มีผลบังคับใช้ รวมถึงร่างพระราชบัญญัติและข้อเสนอเกี่ยวกับคำสั่งทางปกครองดังกล่าว และให้คำแนะนำตามที่เห็นสมควรเพื่อประกันว่าบทบัญญัติหรือคำสั่งเหล่านั้นสอดคล้องกับหลักการพื้นฐานสำคัญของสิทธิมนุษยชน และในกรณีที่จำเป็น ให้หน่วยงานระดับชาติให้คำแนะนำให้มีการตรากฎหมายขึ้นใหม่ หรือให้มีการแก้ไขกฎหมายที่ใช้บังคับแล้ว รวมทั้งการมีคำสั่งทางปกครองใหม่หรือแก้ไขคำสั่งทางปกครองที่ใช้อยู่
 - (ii) กรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่หน่วยงานระดับชาติเห็นควรพิจารณาดำเนินการ

(iii) กรณีการจัดทำรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของชาติ ทั้งสถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วไป และเฉพาะเรื่อง

(iv) สร้างความตระหนักแก่รัฐบาลเกี่ยวกับสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศและมีข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเพื่อยุติสถานการณ์ดังกล่าว และหากจำเป็น อาจต้องแสดงความเห็นต่อจุดยืนและปฏิกริยาของรัฐบาล

(บี) ส่งเสริมและทำให้เกิดความมั่นใจว่ากูหมาย กูระเบียบ และการปฏิบัติต่าง ๆ ของประเทศไทยสอดคล้องกับความตกลงด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี และมีการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

(ซี) สนับสนุนการให้มีการให้สัตยาบันความตกลงด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี หรือการภาคยานุวัติความตกลงเหล่านี้ และติดตามว่ามีการปฏิบัติตามความตกลงดังกล่าว

(ดี) มีส่วนร่วมในรายงานต่าง ๆ ที่รัฐต้องรายงานต่อหน่วยงานและคณะกรรมการมาธิการของสหประชาชาติและหน่วยงานระดับภูมิภาค และตามพันธกรณีในหนังสือสัญญา และให้เสนอความเห็นที่จำเป็นในเรื่องดังกล่าวอย่างอิสระ

(อี) ร่วมมือกับสหประชาชาติและหน่วยงานของสหประชาชาติ หน่วยงานระดับภูมิภาค และหน่วยงานระดับชาติของประเทศไทยที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(เอฟ) ช่วยเหลือในการกำหนดโปรแกรมการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน และมีส่วนร่วมในการดำเนินการในแวดวงโรงเรียน มหาวิทยาลัย และวิชาชีพ

(กี) ให้ความรู้แก่สาธารณะเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและความพยายามในการกำจัดการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ โดยการเพิ่มความตระหนักให้แก่สาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผ่านข้อมูลข่าวสารและการศึกษา และสื่อต่าง ๆ

องค์ประกอบและหลักประกันความเป็นอิสระและความแตกต่างหลากหลาย

1. องค์ประกอบของหน่วยงานระดับชาติและการแต่งตั้งสมาชิก ไม่ว่าจะโดยการเลือกตั้งหรือวิธีอื่นใด ต้องสอดคล้องกับกระบวนการที่สามารถประกันได้ว่าจะได้สมาชิกที่มีความแตกต่างหลากหลายทางพลังสังคม (ของสังคมพลเรือน) บรรดาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของผู้แทนจากแวดวง ดังต่อไปนี้

(เอ) NGOs ที่ดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนและการต่อสู้กับการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ สมาคมการค้า องค์กรทางสังคมและวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เช่น วิชาชีพนักกฎหมาย พแพทย์ สื่อสารมวลชน และนักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียง

(บี) นักคิดทางปรัชญาหรือศาสนา

(ซี) มหาวิทยาลัยและผู้ทรงคุณวุฒิ

(ดี) รัฐสภา

(อี) หน่วยงานของรัฐ (หากมีผู้แทนกลุ่มนี้ ผู้แทนกลุ่มนี้ควรมีส่วนร่วมเฉพาะการพิจารณาข้อเสนอแนะเท่านั้น)

2. หน่วยงานระดับชาติต้องมีโครงสร้างที่เหมาะสมต่อการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เป็นไปโดยราบรื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีงบประมาณที่เพียงพอที่จะจ้างเจ้าหน้าที่และจัดหาสถานที่เพื่อประกันความเป็นอิสระจากรัฐบาล และไม่อยู่ภายใต้บังคับการควบคุมทางการเงินที่อาจส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระ
3. เพื่อประกันว่าสมาชิกของหน่วยงานระดับชาติจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามอันติที่ได้รับมอบหมายอย่างมั่นคง ซึ่งหากปราศจากหลักประกันนั้นแล้วจะไม่มีความเป็นอิสระที่แท้จริง การแต่งตั้งสมาชิกต้องดำเนินการอย่างเป็นทางการและภายในระยะเวลาที่ชัดเจน ทั้งนี้ ระยะเวลาดังกล่าวอาจขยายออกไปได้หากเป็นไปเพื่อให้ได้สมาชิกที่มีความแตกต่างหลากหลายอย่างแท้จริง

วิธีดำเนินงาน

หน่วยงานระดับชาติต้องมีวิธีดำเนินงานดังนี้

(เอกสาร) พิจารณาเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่อย่างเสรี ไม่ว่าเป็นเรื่องที่เสนอโดยรัฐบาล หรือเป็นเรื่องที่หน่วยงานระดับชาติยกขึ้นมาพิจารณาเองโดยไม่ต้องอาศัยองค์กรอื่น และไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่สมาชิกยกขึ้นหรือเป็นเรื่องที่มีการร้องเรียนเข้ามา

(ปฏิ) รับฟังบุคคลใด ๆ และรับข้อมูลและเอกสารใด ๆ ที่จำเป็นต่อการประเมินสถานการณ์ที่อยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่

(ซึ) แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยตรง หรือโดยผ่านสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแสดงความคิดเห็นและคำแนะนำต่อสาธารณะ

(ดี) ประชุมร่วมกันอย่างสมำเสมอและเมื่อได้ก็ตามที่จำเป็นต่อการปรากฏตัวของสมาชิก ทั้งหมดเมื่อมีการเรียกประชุมอย่างเป็นทางการ

(อี) ตั้งคณะกรรมการจากสมาชิกในกรณีที่จำเป็น และจัดตั้งส่วนงานในห้องถินหรือในภูมิภาค เพื่อช่วยปฏิบัติหน้าที่

(เอกสาร) หารือกับหน่วยงานอื่น ไม่ว่าจะเป็นองค์กรตุลาการหรือหน่วยงานอื่นใด ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้ไกล่เกลี่ย และหน่วยงานอื่นในทำงดีกว่ากัน)

(จี) ร่วมมือกับ NGOs ที่ทำงานด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การต่อสู้กับการเหยียดชาติพันธุ์ การคุ้มครองกลุ่มผู้ด้อยโอกาส (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็ก แรงงานอพยพ ผู้ลี้ภัย ผู้พิการทางสมอง) หรือด้านเฉพาะอย่างอื่น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานระดับชาติ

